

IZJAVA ZA MEDIJE

Spoštovani,

Na podlagi predlogov predstavnikov koalicijskih strank in glede na slišana stališča predstavnikov MGRT, AKOS in Vlade RS na odboru za gospodarstvo 26.11.2020 glede pobude spremembe Zakona o poštних storitvah smo v SPD prepričani, da deležniki zmotno razumejo namen sprejetja Evropsko »poštne« direktive (2008/6/ES). Torej bistvo in zanemarjeno dejstvo vseh deležnikov, ki nasprotujejo spremembi načina financiranja je, da se je naša zakonodaja spremenila zaradi odprtja trga, torej vstopa konkurence. So pa v Evropski direktivi predvideli, da konkurenci ne bo »dišalo« državno območje, kjer so stroški na eno enoto višji in s tem bodo ruralna in manj naseljena območja ostala brez poštних poslovalnic in s tem poštnega servisa. Zato v direktivi Evropskim državam nalagajo, da kljub liberalizaciji poštne trga izbere izvajalca, kateremu regulira ceno in standarde kakovosti prenosa. Če s tem izbranimu izvajalcu nastane nepravilno finančno breme je Evropska direktiva predvidela dva sistema subvencioniranja. Subvencije bi se financirale iz kompenzacijskega sklada ali iz javnih sredstev. Kompenzacijski sklad je sistem za razdelitev neto stroška obveznosti univerzalne storitve med izbranim izvajalcem storitev in konkurenčnimi podjetji.

Republika Slovenija je te smernice prenesla in uredila v *Zakonu o poštних storitvah* – ZPSto-2, ZPSto-2A (Uradni list RS, št. 51/09, št. 77/10, št. 81/15) in predvidela način povrnitve neto stroška s kompenzacijskim skladom. Takrat še ni bilo jasno kolikšen delež podjetij bo vstopil in izvajal univerzalne poštne storitve. Danes je slika že kristalno jasna, da tudi v prihodnjih letih ne bo nobenega konkurenta Pošti Slovenije, ki bi izvajala vse faze, tako sprejem, usmerjanje in prenos univerzalnih storitev.

In to dejstvo je tudi priznal regulator, ko je leta 2018 imenoval Pošto Slovenije za izvajalca univerzalnih poštних storitev. *»Prvi odstavek 7. člena ZPSto-2 izrecno določa, da Agencija imenuje izvajalca univerzalne storitve ter mu naloži obveznost izvajanja univerzalne storitve, kadar presodi, da je za kakovostno zagotavljanje univerzalne storitve na posameznem delu ozemlja Republike Slovenije to potrebno. Iz zgoraj že pojasnenih razlogov, je Agencija presodila, da je imenovanje izvajalca univerzalne storitve potrebno in da lahko le Pošta Slovenije d. o. o. zagotovi zahtevano kakovost izvajanja univerzalne poštne storitve.»* Odločba 3831-17/2018/4 z dne 28.5.2018.

Sami menimo, da ni nobene druge rešitve, kot sprememba zakonodaje na način, kot smo predlagali. Predlagani način je v skladu s praksami v drugih državah, z Evropsko direktivo in je po našem poznavanju materije tudi iz finančnega vidika najustreznejša.

Vsak, ki si vzame 5 minut časa in prebere zakon ter razlago, ki smo jo pripravili, razume, da je edini, ki odloča in izda odločbo o izračunu neto stroška, ter posledično o opravičenosti do

nadomestila, je regulator. Imenovani izvajalec univerzalnih poštних storitev vloži zahtevek in svoje izračune. Zahtevk imenovanega izvajalca univerzalnih poštних storitev, torej Pošte Slovenije v višini 37 milijonov, katerega je regulator zavrnil, kot neutemeljenega koalicijske stranke razumejo, kot izsiljevanje. Kot izsiljevanje tako razumejo tudi naš predlog spremembe poštne zakonodaje. Na to kaže argumentacija koalicijskih strank in nepoznavanje poteka izračuna nepravičnega finančnega bremena.

Zato bomo v SPD zavrnitev predloga spremembe poštne zakonodaje razumeli izključno, kot neargumentirano politično odločitev, za katere sta zaslužni predvsem koalicijski partnerici SMC in DeSUS.

V SPD smo preučili možne nadaljnje korake in soglasno sprejeli odločitev, da bomo gradili naše aktivnosti na predlogu koalicijskih strank, tako kot so jih na odboru za gospodarstvo predlagale.

Eden od predstavljenih rešitev je bila ponovna ustanovitev državne javne službe za izvajanje univerzalnih poštних storitev. Na prvi pogled je to nemogoče, saj je ravno ta sistem Evropske direktiva deregulirala in liberalizirala trg. A vendar se tudi znotraj sedanje zakonodaje to da urediti.

Pošta Slovenije, kot imenovani izvajalec za izvajanje univerzalnih poštних storitev, je dolžna spoštovati zahtevano kakovost izvajanja univerzalne poštne storitve. V ta namen se na Pošti vsako leto uvede neenakomerni delovni čas za vse zaposlene v prometu. Po prečitvi zakonodaje in posledic uvedbe fleksibilnega delovnega časa in po predlogu koalicijskih strank, **v SPD od Pošte Slovenije d.o.o. pričakujemo, da do 1.1.2021 pripravijo izračune in osnutek spremembe organizacije dela na tak način, da se loči delovno silo in sredstva potrebna za izvajanje univerzalnih poštних storitev, od delavcev in sredstev potrebnih za izvajanje tržnih storitev. V SPD od Pošte Slovenije d.o.o. zahtevamo, da spremenjen način organizacije dela prične veljati s 1.7.2021. Od delodajalca pričakujemo, da tako na poštних okencih, kot v dostavi in PLC loči delavce, ki bodo izvajali naloge za zagotavljanje izvajanja univerzalnih poštних storitev in na delavce, ki bodo izvajali tržne storitve.**

V SPD že več let poudarjamo, da je varnost in zdravje pri delu eden bistvenih elementov, katere pogrešamo na Pošti. V preteklih letih se je vsako leto število poškodb in bolniških odsotnosti večalo in ta trend se nadaljuje. Poleg tega pa se delavci srečujemo še s povečanim obsegom dela na paketni dostavi. V nasprotju s priporočili zdravstvene stroke, ki predlagajo v času epidemije skrajševanje delovnega časa, delo od doma v največji možni meri itd., se delavcem na Pošti odreja dodatna dela, nadurno delo, dodatno delo ob sobotah in podaljšanje odpiralnega časa poštних poslovalnic.

Nadalje ugotavljamo, da je vedno več poškodb pri delu posledica dela v zimskem času z neustrezno vrsto vozila. Zato smo Pošti Slovenije poslali zahtevo, da pri dostavi v zimskem času odstrani dvosedna vozila (mopedi) in jih nadomesti z avtomobili.

Vse zahteve so namenjene varnem in zdravem okolju, saj menimo, da je ena od pglavitnih krivcev za tako veliko poškodb in bolniških staležev ravno organizacija dela. Le ta pa je uvedena, kot razlog za zagotavljanje kakovosti univerzalnih poštnih storitev, vendar se zmotno vsako leto uvede za vse zaposlene, celo koledarsko leto neglede na vrsto storitev oz. tudi za izvajanje tržnih storitev, ki pa za to nimajo prave podlage.

Do 1.1.2021 pričakujemo okvirne predloge rešitev in oceno potrebnih finančnih ter materialnih sredstev. V kolikor od uprave ne dobimo pozitivnega odgovora in pripravljenost, da sledijo zahtevam, bomo delavci na PS primorani poslužiti drugih oblik sindikalnega delovanja za dosego boljšega standarda na PS.

Z lepimi pozdravi,

V Izoli 11.12.2020

Pooblaščenec SPD
Saša Gržinič